

## POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z protestu M. K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora

Generalnego

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w

dniu 27 czerwca 2025 r.,

1. **uznaje protest za zasadny w zakresie zarzutów naruszenia art. 75 § 2 w zw. z art. 70 § 2 Kodeksu wyborczego w zw. z pkt. 107 ppkt 9 Uchwały nr 165/2025 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 18 maja 2015 r. w zw. z art. 161 § 1 Kodeksu wyborczego bez wpływu na wynik głosowania oraz bez wpływu na wynik wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;**
2. **pozostawia protest bez dalszego biegu w pozostałym zakresie.**

Tomasz Demendecki

Tomasz Przesławski

Elżbieta Karska

MR

## UZASADNIENIE

M. K. (dalej: „wnosząca protest”) pismem z 16 czerwca 2025 r. (data nadania) wniosła protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych 1 czerwca 2025 r. W proteście wskazano, że w oficjalnych wynikach głosowania drugiej tury wyborów prezydenckich w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w Ć., jak i również na oficjalnej stronie pkw.gov.pl, nie został uwzględniony fakt, iż wnosząca protest zrealizowała swoje prawo wyborcze na podstawie otrzymanego zaświadczenia o prawie do głosowania z Urzędu Gminy J., powiat L., województwo M..

Prokurator Generalny pismem z 25 czerwca 2025 r. wniósł o uznanie protestu wyborczego M. K. za zasadny w zakresie zarzutu naruszenia przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”) w art. 75 § 2 w zw. z art. 70 § 2 w zw. z pkt 107 ppkt 9 Uchwały Nr 165/2025 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 18 maja 2025 r. w zw. z art. 161 § 1 k.wyb., bez wpływu na wynik głosowania oraz bez wpływu na wynik wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej. Wniósł także o pozostawienie protestu bez dalszego biegu w zakresie zarzutu pozbawienia prawa wyborczego.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Protest wyborczy uznano za zasadny bez wpływu na wynik wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej

placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Stosownie do brzmienia art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postępowanie w sprawie protestu wyborczego ma na celu zapewnienie wyborcom ochrony prawnej przed przestępstwami i deliktami wyborczymi, które utrudniają lub uniemożliwiają im korzystanie z praw wyborczych w nieskrępowany i efektywny sposób (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 listopada 2023 r., I NSW 86/23). Protest wyborczy jest zatem środkiem procesowym o indywidualno-konkretnym charakterze (zob. postanowienia SN: 31 lipca 2020 r., I NSW 5512/20; z 31 lipca 2020 r., I NSW 3061/20).

Konstrukcyjnym elementem protestu wyborczego jest takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw lub naruszeń Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyborów, które poparte są dowodami i wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu protestującego. Protest wyborczy powinien wskazywać zatem na naruszenia prawa odnoszące się do wnoszącego protest.

Dlatego też, w orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie wskazuje się, że przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące innych osób, bliżej nieokreślone, niezwiązane ściśle z sytuacją prawną protestującego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 listopada 2023 r., I NSW 86/23; z 14 listopada 2023 r., I NSW 46/23; z 30 października 2019 r., I NSW 117/19; z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19). Protest przeciwko ważności wyborów wnoszony przez wyborcę ma służyć ochronie indywidualnych uprawnień wyborcy, stąd jego zarzuty muszą być konkretne, odnoszące się do ściśle określonej sytuacji dotyczącej danego wyborcy, a nie abstrakcyjne – dotyczące ważności wyborów w ogólności (postanowienia Sądu Najwyższego: z 30 lipca 2020 r., I NSW 324/20; z 28 lipca 2020 r., I NSW 3285/20).

Z kolei w świetle art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków formalnych.

Zgodnie z treścią art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów może być wniesiony protest z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W ocenie Sądu Najwyższego protest wniesiony w niniejszej sprawie może podlegać merytorycznemu rozpoznaniu tylko częściowo, ponieważ podniesiony w nim zarzut nie odpowiada opisanym formalnym wymogom protestu wyborczego. Wnosząca protest sformułowała zarzut, który odnosi się do konkretnych zdarzeń, które można udowodnić, ale nie przedstawiła pełnych dowodów na ich poparcie.

W konsekwencji należało stwierdzić, że wnosząca protest w niniejszej sprawie swój zarzut oparła na przypuszczeniach wywodzonych z analizy danych opublikowanych przez Państwową Komisję Wyborczą, co tylko częściowo spełnia wymóg formalny wynikający z art. 321 § 3 k.wyb. Wnosząca protest nie przedstawiła dowodów na poparcie twierdzeń o wpływie na ogólny wynik wyborów.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. oraz w zw. z art. 321 § 3 i art. 82 § 1 k.wyb., należało uznać protest za zasadny tylko w zakresie naruszenia art. 75 § 2 k.wyb. w zw. z art. 70 § 2 k.wyb. w zw. z pkt. 107 ppkt 9 Uchwały Nr 165/2025 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 18 maja 2025 r. w zw. z art. 161 § 1 k.wyb. oraz pozostawić protest bez dalszego biegu, o czym Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Tomasz Demendecki

Tomasz

Przesławski

Elżbieta Karska

MR

[r.g.]